

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

12 Temmuz 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 14-7-2023	Esas No: 2/1355

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
14 Temmuz 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
14 Temmuz 2023
No: 124914

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5 inci maddesinin b bendine göre; 05/06/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmaktadır.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 7. Maddesi'nin a bendi, aynı kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasına atıf yaparak; sigortalı sayılanlar için çalışmaya, meslekî ve teknik eğitime, meslekî ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimine, staja veya bursiyer olarak göreve başladıkları tarihi sigortalılık başlangıcı olarak kabul etmiştir. Ancak kanunda tanımlanmış sigortalılık başlangıç hali; iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası türlerini kapsamaktadır. Yani 5510 Sayılı Sosyal sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5 inci maddesinin b bendinde sayılanlar; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamına dahil edilmemektedir.

Nitekim 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 38. Maddesinin 1. Fıkrasına göre Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girdiği tarih olarak kabul edilmektedir. Bu durumdan dolayı 5510 Sayılı Sosyal sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5 inci maddesinin b bendinde sayılanlar yani kamuoyunda stajyer ve çıraklık olarak bilinen süreçlerden geçmiş vatandaşlarımız malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının sağlamış olduğu emeklilik hakkından zamanında faydalanamamaktadır.

Çalışma hayatı ile mesleki eğitim ayrılmaz bir bütündür. Çalışanın hem emek hem de zaman yönünden mesleki sürecine sağladığı katkı, hak sahibi olduğu sigortalılık süreçleriyle ilgili kanuni bir ayrıma tutulamaz. Vatandaşlarımız, iktisadi kaygılardan dolayı çalışma hayatının ayrılmaz parçası olan sosyal güvenlik sisteminden mahrum bırakılamaz. Aynı işte aynı emeği ve zamanı harcayan çalışanların bir kısmına malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından faydalanma hakkı tanınırken diğerlerine bu hakkın tanınmaması Anayasa'nın 10. Maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı bir tutumdur.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 6 Nisan 2016 tarihinde verdiği 2016/481 sayılı kararı (Esas no: 2014/10-454), Almanya'daki gurbetçi vatandaşlarımızın, mesleki eğitim gördükleri dönemde yatırılan zorunlu primlerinin sigortalılık başlangıcı olarak kabul edilmesini sağlamıştır. Uluslararası sosyal güvenlik standartlarına ve yüksek yargı kararlarına da aykırı olan bu durum aynı zamanda Anayasa'mızın 60. Maddesinde yer alan:" Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." Hükmüyle de çelişmektedir.

Bu kapsamda, çalışma süresinin emekli olma yaşını etkileyecek derecede önemli bir kısmının malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamına alınmasına engel olan kanuni engelin kaldırılması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda vatandaşlarımızın çıraklık ve stajyerlik dönemlerinde geçirdikleri süreleri; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamında geriye doğru borçlanabilmelerini sağlayacak kanuni düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde, vatandaşlarımıza; çıraklık ve stajyerlik dönemlerinde geçirdikleri çalışma sürelerini uzun vadeli sigorta kolları için borçlanabilme hakkını tanımayı amaçlamaktadır. Ayrıca uzun vadeli sigorta kolları için sigortalılık başlangıcında çırak veya stajyer olarak çalışmaya başlama tarihinin de esas alınması teklif edilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilave edilmiş ve dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Ayrıca yine 41. Maddenin 3. Fıkrasının 1. cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir;

"k) 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler ile meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,"

a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h), (j) ve (k) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,"

"Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.